

Handläggare
Exploateringskontoret
Pia Ström Sjöberg
Stora Projekt
Telefon: 08-508 264 84**Till**
Exploateringsnämnden
2016-09-22
Trafiknämnden
2016-09-22**Trafikkontoret**
Alla Bäck
Trafikplanering
Telefon: 08-508 260 37

Genomförandeavtal med Stockholms Läns Landsting avseende ny- och ombyggnadsarbeten i anslutning till Slussen

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden godkänner genomförandeavtal med Stockholms läns landsting avseende ny- och ombyggnadsarbeten i anslutning till Slussen.
2. Trafiknämnden godkänner genomförandeavtal med Stockholms läns landsting avseende ny- och ombyggnadsarbeten i anslutning till Slussen.

Håkan Falk
Förvaltningschef
ExploateringskontoretJonas Eliasson
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Sammanfattning

En finansieringsöverenskommelse om framtida bussterminallösning för ostsektorn tecknades 2014 mellan staden, landstinget samt Nacka och Värmdö. Enligt överenskommelsen skulle ett genomförandeavtal träffas mellan staden och landstinget, innebärande att staden bygger en ny bussterminal i Katarinaberget på uppdrag av Landstinget.

Ett genomförandeavtal som fullföljer intentionerna i finansieringsöverenskommelsen har tagits fram. Avtalet reglerar organisationsfrågor och definition av det gemensamma

Exploateringskontoret
Avdelningen för Stora projektFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 84
Växel 08-508 276 00
pia.strom.sjoberg@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se/exploateringskontoret

bussterminalsprojektet. Dessutom regleras parternas samverkan inom vissa delar av övriga Slussen, provisorier och ersättningstrafik samt rivning och återläggande av Saltsjöbanan och ny slutstation i Slussen.

Avtalet är en viktig förutsättning för genomförandet av Slussen. Innehållet och de ekonomiska konsekvenserna ryms inom ramarna för det reviderade genomförandebeslut för Slussen som fattades av kommunfullmäktige september 2015.

Bakgrund

I juli 2014 tecknade Stockholms stad, Stockholms läns landsting (SLL), Nacka kommun och Värmdö kommun Överenskommelse om utbyggnad och finansiering av framtida bussterminallösning för Ostsektorn, nedan kallad finansieringsöverenskommelsen.

Lösningen innebär att en bussterminal byggs vid Slussen i Katarinaberget och att en bussterminal byggs vid centrala Nacka. Terminalen har kostnadsuppskattats till 1430 mnkr. Kostnaden fördelas på SLL 25 procent, staden 25 procent samt staten genom länsstyrelse och länsplan 50 procent. Eventuellt överstigande kostnader bekostas av SLL till 60 procent och staden till 40 procent. Stockholms stads finansiering är enligt finansieringsöverenskommelsen att se som en evakueringsersättning för befintlig bussterminal.

I samband med att finansieringsöverenskommelsen tecknades gjorde staten genom länsstyrelsen en avsiktsförklaring om att utge statsbidrag om 715 mnkr till bussterminalen i Katarinaberget. En del av det avsedda beloppet, 350 mnkr, har avsatts i den gällande länsplanen 2014-2018 medan resterande del avses att reserveras senare. Skulle det inte kunna fullföljas ökar parterna sin delfinansiering så att SLL står för 40 procent, staden 40 procent (146 mnkr) samt Värmdö kommun 20 procent upp till 80 mnkr, av den del som inte finansieras via länsplanen. Alla belopp ska indexuppräknas med KPI.

Finansieringsöverenskommelsen innebär vidare bland annat att staden ska ta fram en detaljplan för bussterminalen, ett arbete som pågår. Planen har varit föremål för samråd under tiden 31 maj - 12 juli.

Vidare anger finansieringsöverenskommelsen att ett genomförandeavtal mellan staden och SLL ska tecknas för bussterminalen, vilket nu föreligger för godkännande.

Avtalets innehåll

Genomförandeavtalet reglerar i huvudsak följande frågor:

- Organisationsfrågor med en partsgemensam styrgrupp på förvaltningschefs nivå samt mötesstruktur för övriga gemensamma fora.
- Definition av ett gemensamt projekt med gränsdragning och rollfördelning för förverkligande av bussterminalen inklusive planläggning, markåtkomst och fastighetsbildning, upphandling och genomförande samt driftsättning. Avsikten är att staden bygger terminalen på uppdrag av SLL och att en 3D-fastighet för terminalen bildas och överläts till SLL.
- Gemensamma ytor definieras och avser ny- eller ombyggnad av andra ytor inom Slussen där parterna samverkar och där genomförandet och framtida drift och underhåll regleras. Det gäller atrium och arkad, dvs. kommunikationsytor inom den blivande handelsplatsen i Slussen, den norra entrén till tunnelbanan samt entré Katarinavägen som är en ny gemensam entré till tunnelbanan, handelsplatsen och bussterminalen.
- Djurgårdsfärjans terminal rivs och får ett provisoriskt läge på Skeppsbron. Avtal för en ny permanent terminal tecknas mellan SLL och Stockholms Hamnar AB.
- Saltsjöbanans rivning och återläggande från och med slutstation i Slussen till Erstaberget samt uppbyggnad av ny station i Slussen i enlighet med finansieringsöverenskommelsen. Staden utför på SLLs uppdrag allt utom återläggningen av den s.k. BEST-anläggningen, det vill säga banöverbyggnad, spår och övriga anordningar ovan mark. SLL bekostar en del av betongstommen för station inklusive pelare och bärande väggar och alla övriga delar i spåranläggningen inklusive perronger och det vattentäta tråget för spåren inne i stationen samt avvibrering under spåren. Gentemot SLL är det staden som bekostar dörrparti till handelsplatsen och eventuella åtgärder för avvibrering i stadens konstruktioner.
- Genomförandeavtalet tydliggör att staden fakturerar SLL alla upplupna kostnader för bussterminalen och andra åtaganden halvårsvis.
- Provisorier och ersättningstrafik. Staden bekostar och ansvarar för de provisoriska anläggningar som behövs för Djurgårdsfärjans terminal, slutstation för Saltsjöbanan i

Henriksdal, tillfällig bussterminal på Stadsgården för Nacka-Värmdöbussar samt busshållplatser för stadsbussar på Södermalmstorg och Folkungagatan. SLL bekostar eventuella standardhöjningar. Eventuella ytterligare större provisorier utreds och beslutas gemensamt i den partsgemensamma styrgruppen. SLL ansvarar för och bekostar utökad trafik och ersättningstrafik. Dock svarar staden för ersättningstrafik som beror av påverkan på tunnelbanan till följd av genomförandet av Slussen.

- Samverkan kring kommunikations- och informationsaktiviteter.

Avtalets innehåll avseende bussterminalen i Katarinaberget är kopplat till att den nya detaljplanen vinner laga kraft samt att fastighetsbildning och markåtkomst samt bygglov kan erhållas senast 2020-12-31.

Avtalets uppbyggnad och beroenden

Avtalet omfattar och reglerar parternas åtaganden avseende byggprojekt som parterna tillsammans eller i egen regi avser att genomföra i Slussenområdet de närmaste åren. Förutom den geografiska kopplingen mellan dessa projekt finns, i avtalsbilaga 2, tidsmässiga aspekter och beroenden till andra projekt som är viktig för genomförandet av projekt Slussen.

Avtalet definierar som nämnts tidigare olika bygg- och anläggningsprojekt. Dessa framgår av den löpande avtalstexten med hänvisningar till mer utförliga gränsdragningslistor och ritningar som bilagts avtalet. I gränsdragning redovisas vilken part som projekterar, genomför, bekostar, äger och så småningom drifvar de olika anläggningsobjekten. Gränsdragningen mellan parterna i dessa avseenden skapar tydligare förutsättningar för en effektiv kravhantering i den fortsatta detaljprojektering och för kommande markupplåtelse. Av avtalet framgår att SLL kommer att äga fastigheten inom vilken bussterminalen uppförs. SLL övertar i samband med detta Exploateringskontorets åtagande i miljödomen som avser bussterminalen.

När det gäller beroenden i tid mellan olika projekt så kan åtminstone två projekt nämnas särskilt. Renoveringen av den samägda Danviksbron möjliggörs under den tid som Saltsjöbanan in till Slussen är avstängd. Det s.k. MER-projektet, som bl.a. avser nytt signalsystem på tunnelbanans röda linje är tidskritiskt för

genomförandet av projekt Slussen med avseende på tidpunkten för norra relärummets rivning.

Exploateringskontorets och Trafikkontorets synpunkter

Stadens arbeten med Slussen innebär stor påverkan på kollektivtrafiken. Dialog och förhandlingar om ett stort antal frågor har förts med SLL under hela projektets löptid. En organisation har under tiden byggts upp hos båda parter för att kunna hantera såväl förverkligandet av bussterminalen som övriga beröringspunkter. Genomförandeaftalet innebär att en gemensam helhetssyn ger grund för ett fortsatt samarbete under arbetet med såväl bussterminalen som övriga Slussen.

Aftalet innebär att intentionerna i finansieringsöverenskommelsen fullföljs och specificeras. Ytterligare avtal kommer att behöva tecknas med fördjupad detaljeringsgrad vartefter som projekteringen av bussterminalen och övriga Slussen fortsätter. Viktigt att notera är att definitionen av bussterminalens slutliga funktion och utformning är ett fortsatt samarbetsprojekt som syftar till att inarbeta både stadens och SLL:s krav för att uppfylla parternas övergripande mål för såväl kollektivtrafiken som för Slussen som helhet.

Aftalet är en viktig förutsättning för det fortsatta genomförandet av Slussen.

När det gäller utgifterna för Saltsjöbanan ska SLL stå för de faktiska kostnaderna för de arbeten som staden ska utföra åt SLL enligt gränsdragningslistan. En kalkyl har tagits fram men någon riskfördelning enligt modell bussterminalen är inte aktuell för Saltsjöbanan.

Staden fakturerar SLL upplupna kostnader två gånger per år. SLL söker statsbidrag för bussterminalen. Stadens andel av kostnaderna för bussterminalen ska enligt finansieringsöverenskommelsen ses som en evakueringsersättning för den befintliga terminalen och avtalet reglerar inte när den ska utbetalas till landstinget.

Ett reviderat genomförandebeslut för Slussen fattades av kommunfullmäktige 2015-09-28 § 18. Genomförandeaftalets innehåll och ekonomiska konsekvenser rymms inom genomförandebeslutets ramar. Visserligen innebär avtalet att anläggningsdelar som enligt stadens tidigare uppfattning hört till

SLL:s ansvar nu tillförs bussterminalens omfattning men parternas gemensamma ambition är att förenklingar och besparingar kan göras så att ramen 1430 mnkr för bussterminalen innehålls.

Den statliga medfinansieringen hanteras som ovan nämnts via stadsbidrag som beslutas i länsplanen. Det är SLL:s ansvar att verka för att ytterligare 365 mnkr avsätts på det sätt som finansieringsöverenskommelsen, genomförandeavtalet och landshövdingens avsiktsförklaring anger. Det finns en risk att det inte lyckas och då ökar stadens kostnader med upp till 146 mnkr.

Samråd

Ärendet har beretts i projektets styrgrupp (hårda FC) 2016-09-08.

Exploateringskontorets och Trafikkontorets förslag

Kontoren föreslår att nämnderna godkänner förslaget till avtal.

Slut

Bilagor

1. Genomförandeavtal mellan staden och SLL för ny- och ombyggnadsarbeten i anslutning till Slussen.